

Έμφυλη Βία

Δράση για την Πρόληψη Σχολικής Βίας - Συσχετισμός Ενδοσχολικής Βίας με την Έμφυλη Βία

2ο Γυμνάσιου Λέρου

“Απόστολος και Ελευθέριος Ευαγγέλου”

Επιμέλεια Υλικού:

Ελένη Ανδρέου ΠΕ06

Έμφυλη Βία

Το τελευταίο χρονικό διάστημα, όλο και πιο συχνά ερχόμαστε σε επαφή στην καθημερινότητά μας με περιστατικά έμφυλης βίας.

Όμως, τι ακριβώς εννοούμε όταν αναφερόμαστε στον όρο “έμφυλη βία”;

«Κάθε διάκριση ή βλαπτική συμπεριφορά που στρέφεται εναντίον κάποιου προσώπου και συμβαίνει εξαιτίας του (πραγματικού ή θεωρούμενου) κοινωνικού του φύλου ή σεξουαλικού του προσανατολισμού»

Έμφυλη Βία

- Η έμφυλη βία είναι ένα καθημερινό, παγκόσμιο φαινόμενο, που πλήττει **στη συντριπτική πλειοψηφία** γυναίκες και νεαρά κορίτσια.
- Περιλαμβάνει οποιαδήποτε επιβλαβή πράξη, κατά της **αξιοπρέπειας** και της **ακεραιότητας** όσων την υφίστανται.
- Μπορεί να τελεστεί τόσο σε ιδιωτικό όσο και σε δημόσιο χώρο (σπίτι, εργασία, Μέσα Μαζικής Μεταφοράς κλπ), στρεφόμενη εναντίον της θέλησης του ατόμου.

Έμφυλη Βία

Από καταβολής κόσμου, ο άνδρας θεωρούνταν το “ισχυρό φύλο”. Ήταν αυτός που έβγαινε να κυνηγήσει τη λεία όταν ακόμα οι άνθρωποι έμεναν σε σπηλιές.

Αργότερα, ήταν αυτός που έφερνε τα λεφτά στο σπίτι όταν η γυναίκα έπρεπε να φροντίσει τα παιδιά και το νοικοκυριό.

Ήταν αυτός που κατείχε λόγω σωματότυπου την ρώμη, τη μυική δύναμη. Σταδιακά λοιπόν, εδραιώθηκε στην μνήμη της ανθρωπότητας μια άτυπη κυριαρχία των ανδρών επί των γυναικών.

Αυτή η κυριαρχία του ανδρικού φύλου οδήγησε και ακόμα οδηγεί σε πολλές διακρίσεις σε βάρος του γυναικείου φύλου.

Είδη έμφυλης Βίας

Οι βασικοί τύποι της έμφυλης βίας είναι τέσσερις:

- Σεξουαλική βία
- Σωματική βία
- Ψυχολογική βία
- και οικονομική βία

Μορφές Έμφυλης Βίας

Η έμφυλη βία μπορεί να παρουσιαστεί με διάφορες μορφές μπροστά στα μάτια μας. Άλλοτε είναι εύκολο να την καταλάβουμε και άλλοτε είναι συγκεκαλυμμένη. Οι μορφές της είναι:

- λεκτική μορφή
- ψυχολογική/ συναισθηματική κακοποίηση
- βιασμός
- σεξουαλική παρενόχληση
- εμπορία ανθρώπων

Μορφές Έμφυλης Βίας

- εξαναγκαστικός γάμος(πρόωρος γάμος/γάμος χωρίς συναίνεση)
- οικονομική βία
- ενδοοικογενειακή βία
- stalking (επίμονα τηλεφωνήματα, μηνύματα, emails, παρακολούθηση ή/και εισβολή στο οικογενειακό, κοινωνικό ή εργασιακό περιβάλλον, ψευδείς κατηγορίες, απειλές, **εκδικητική πορνογραφία** και μια σειρά άλλων παραβιαστικών συμπεριφορών).

Έμφυλη Βία

STALKING

ΕΚΔΙΚΗΤΙΚΗ ΠΟΡΝΟΓΡΑΦΙΑ

Έμφυλη Βία

Το ανησυχητικό σε κάθε υπόθεση είναι οτι πολλές φορές, παραβλέπουμε κάποια σημάδια βίας που ίσως βλέπουμε γύρω μας.

Το κάνουμε είτε επειδή δεν το θεωρούμε σοβαρό είτε επειδή αδιαφορούμε είτε επειδή δεν θέλουμε να εμπλακούμε ή πολύ συχνά επειδή τρέφουμε συναισθήματα συμπάθειας προς τον θύτη και τελικά τον συγχωρούμε.

Παραδείγματα βίας

Παρακάτω θα παραθέσω κάποια απλά παραδείγματα (δεν είναι τα μοναδικά), προκειμένου να γίνει ακόμα πιο κατανοητό ποιες συμπεριφορές αποτελούν εκφάνσεις έμφυλης βίας και οφείλουν να αναγνωριστούν και να αναφέρθούν άμεσα.

Μερικά παραδείγματα έμφυλης βίας:

- ❖ Χαστούκια
- ❖ σπρώξιμο
- ❖ τράβηγμα από τα μαλλιά
- ❖ φωνές, απειλές και εξυβρίσεις που φτάνουν ως το λεκτικό εξευτελισμό

Παραδείγματα βίας

- ❖ χτυπήματα με τα χέρια ή άλλα αντικείμενα σε όλο το σώμα ή σε σημεία του σώματος (αγκωνιές, κλωτσιές, μπουνιές κ.λπ.)
- ❖ κοψίματα ή κάψιμο σημείων του σώματος
- ❖ πνίξιμο
- ❖ πυροβολισμός
- ❖ επιθέσεις με οξύ/χημικά
- ❖ κατηγορίες, μομφές, επίρριψη ευθυνών για την κακοποιητική συμπεριφορά στο θύμα, συνεχείς επικρίσεις, λεκτική υποβάθμιση και υπονόμηση της αυτοπεποίθησης.

Ενδοοικογενειακή βία

Η **ενδοοικογενειακή βία** είναι από τις συχνότερες μορφές έμφυλης βιας. Είναι ένα φαινόμενο λυπηρό αλλά, δυστυχώς, ένα υπαρκτό γεγονός που γιγαντώνεται τα τελευταία χρόνια, βρίσκοντας πρόσφορο έδαφος την οικονομική και κοινωνική κρίση που βιώνουμε. Και είναι ένα γεγονός λυπηρό, διότι αφήνει ανεξίτηλα σημάδια στο σώμα και την ψυχή των ανθρώπων (γυναικών, παιδιών, ηλικιωμένων, ανδρών) που την υφίστανται, αλλά και γιατί αναπαράγεται πολλές φορές και από τα ίδια τα θύματά της (έχει διαπιστωθεί ότι πολλά άτομα που ασκούν βία είχαν κακοποιηθεί και εκείνα στην παιδική τους ηλικία).

Ενδοοικογενειακή βία

Οι αποδέκτες της ενδοοικογενειακής βίας είναι συνήθως γυναίκες. Αξίζει να σημειώσουμε ότι έχουν αναφερθεί και περιστατικά βίας εναντίον ανδρών αλλά το ποσοστό είναι φυσικά μικρότερο.

Τα θύματα είναι περισσότερο γυναίκες διότι οι άνδρες υπερέχουν σε σωματική δύναμη, όπως προανέφερα. Ο λόγος που ασκείται βία (συνειδητά ή ασυνείδητα) είναι ο εξής: **ο θύτης αποσκοπεί στον έλεγχο του θύματος**. Θέλει να τον ελέγχει για να αισθάνεται ο ίδιος καλά επειδή πάσχει από χαμηλή αυτοεκτίμηση ή έντονο στρες ή είναι εξαρτημένος από ουσίες.

Αντιμετώπιση της βίας

Πριν προχωρήσουμε σε τρόπους αντιμετώπισης της βίας, να κάνουμε ξεκάθαρο σε ΟΛΟΥΣ/ΟΛΕΣ ότι ο νόμος μας προστατεύει, **αρκεί να μιλήσουμε.**

Η έμφυλη βία σε όλες της τις μορφές συνιστά **ποινικό αδίκημα** (συχνά κακουργηματική πράξη) και τιμωρείται αυστηρότατα από την ελληνική νομοθεσία. Μάλιστα με την επικύρωση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης από την Ελλάδα (2018), ποινικοποιούνται και μορφές **έμφυλης** και **ενδοοικογενειακής βίας**, που ως τώρα δεν αναγνωρίζονταν νομικά ως τέτοιες (stalking, οικονομική βία, εξαναγκαστικός γάμος).

Αντιμετώπιση της βίας

Τι μπορείς να κάνεις αν αντιμετωπίζεις μια τέτοια κατάσταση;

- ✓ Να θυμάσαι ότι δεν φταις εσύ για αυτό που συμβαίνει.
- ✓ Συζήτησέ το με κάποιον που εμπιστεύεσαι. **Μην απομονώνεσαι.**
- ✓ Μην αγνοείς την παρενόχληση, μην κάνεις σα να μη συνέβη.
- ✓ Εκτίμησε αν μπορείς να μιλήσεις στο δράστη για τη συμπεριφορά του/της. Δήλωσε αμέσως στον δράστη την ενόχλησή σου. Να κάνεις απολύτως σαφές ότι οι ενέργειες αυτές δεν είναι ευπρόσδεκτες και θέλεις να σταματήσει (η δήλωση αυτή μπορεί να γίνει και γραπτώς, κάτι που συνήθως φοβίζει τους δράστες).

Αντιμετώπιση της βίας

- ✓ Προσπάθησε να καταγράψεις τα περιστατικά έτσι ώστε να θυμάσαι πότε, πού και τι συνέβη καθώς και αν υπήρχαν μάρτυρες. Κράτησε τυχόν επιστολές, ηλεκτρονικά μηνύματα, φωνητικά μηνύματα, ή φωτογραφίες από το δράστη. Κράτα ότι αποδεικτικά στοιχεία έχεις.
- ✓ Αν εργάζεσαι με άλλα άτομα, μίλησε με τους συναδέλφους σου. Μπορεί να βρεις κι άλλες γυναίκες που αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα. Αν γίνει ομαδική καταγγελία αυτή θα έχει άλλη βαρύτητα.
- ✓ Αν είσαι ανήλικος ζήτησε βοήθεια από έναν ενήλικα (γονέα, καθηγητή, άτομο εμπιστοσύνης). Δε φέρεις καμία ευθύνη για αυτό που συνέβη.

Συσχέτιση Ενδοοικογενειακής Βίας με Ενδοσχολική βία

Σύμφωνα με μελέτες (Καταναγκαστικό Μοντέλο του Patterson) η αλληλεπίδραση ανάμεσα σε γονιό και παιδί επηρεάζει την συμπεριφορά του.

Οι αρνητικές γονικές πρακτικές ενισχύουν τις αντιδραστικές συμπεριφορές του παιδιού. Έτσι, όταν ένα παιδί βιώνει ένα τοξικό και βίαιο περιβάλλον στο σπίτι, θα αποκτήσει κατά πάσα πιθανότητα μια βίαιη συμπεριφορά στο σχολείο απέναντι στους συμμαθητές του ή μια αντιδραστική και ανάρμοστη συμπεριφορά απέναντι στους καθηγητές του.

Συσχέτιση Ενδοοικογενειακής Βίας με Ενδοσχολική βία

Πίσω από την επιθετική συμπεριφορά ενός παιδιού στο σχολείο συνήθως υπάρχουν συναισθήματα λύπης, κατάθλιψης και φόβου σε συνδυασμό με συναισθήματα θυμού, οργής, εκδίκησης ή σύγκρουσης.

Όλα αυτά τα συναισθήματα που κουβαλά μέσα του ένας μαθητής που ασκεί βία στο σχολείο, έχουν μετατραπεί σε ένα κουβάρι τα οποία δεν μπορεί ούτε να τα διαχειριστεί ούτε να τα αποβάλει.

Δυστυχώς, τα παιδιά αυτά έχουν την πεποίθηση ότι η επιθετικότητα συνιστά μια επιτυχημένη στρατηγική, με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν να διαγνωστούν με επιθετική/αντικοινωνική συμπεριφορά .

Συσχέτιση Ενδοοικογενειακής Βίας με Ενδοσχολική βία

Τέλος, αγαπητά μου παιδιά, υπάρχει το φαινόμενο της **διαγενεαλογικής μεταφοράς βίας** δηλ. από γενιά σε γενιά). Το να έχει, δηλαδή, βιώσει κανείς βία στην πατρική του οικογένεια, είτε μεταξύ γονέων, είτε μεταξύ γονέα-παιδιού, αυξάνει σημαντικά την πιθανότητα να βιώσει εκ νέου ή να εκδηλώσει βία.

Όταν υπάρχει βία από πατέρα σε μητέρα, το παιδί συνήθως ταυτίζεται με το γονέα του αντίστοιχου φύλου. Έτσι, το αγόρι συνήθως μαθαίνει μέσα από αυτό να συμπεριφέρεται βίαια στη σύντροφό του και το κορίτσι συνήθως μαθαίνει να ανέχεται τη βία από τον σύντροφό της.

Συσχέτιση Ενδοοικογενειακής Βίας με Ενδοσχολική βία

Το βίωμα της ενδοοικογενειακής βίας έχει ως αποτέλεσμα, είτε άμεσα είτε έμμεσα, να αναπαράγεται από τα παιδιά που τη βιώνουν και έτσι να δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος αναπαραγωγής της βίας, που μεταφέρεται από γενιά σε γενιά.

Με όλα αυτά που σας ανέφερα, ελπίζω να έγινα κατανοητή ότι η βία δεν έχει θέση σε κανένα περιβάλλον είτε αυτό είναι οικογενειακό είτε σχολικό είτε εργασιακό.

Η βία γεννά βία σε όποια μορφή και αν βρίσκεται.

Αν νιώσετε ποτέ ότι σας ασκείται βία μην διστάσετε να την αναφέρετε σε κάποιον που εμπιστεύεστε και πιστεύετε ότι θα σας βοηθήσει.

Παρακάτω παραθέτω κάποια τηλεφωνα οργανώσεων που ειδικεύονται σε τέτοια θέματα και μπορείτε να απευθυνθείτε.

Που μπορείς να απευθυνθείς αν αντιμετωπίζεις οποιαδήποτε μορφή έμφυλης βίας;

- Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων Τηλ. Γραμμή SOS 15900, www.isotita.gr
- Συμβουλευτικό Κέντρο Για τη βία Κατά των Γυναικών τηλ: 210 33 17 305-6, e-mail: isotita4@otenet.gr
- Ε.Κ.Κ.Α. (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης) Λειτουργούν ξενώνες φιλοξενίας. Τηλ: 213 2039 778, 213 2039 706
- Κέντρο Έρευνας για θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι) Συμβουλευτική Υπηρεσία. Τηλ: 210 38 98 000
- Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός Τομέας Κοινωνικής Πρόνοιας, Τηλ: 210 36 39 538
- Κλίμακα Τηλ: 210 3417160-3, www.klimaka.org.gr
- Δίκτυο Γυναικών Ευρώπης (υπάρχει δυνατότητα φιλοξενίας). Γραμμή SOS 80011 88881 (χωρίς χρέωση από σταθερό). Τηλ.: 210 97 00 814 (γραμματεία)

Που μπορείς να απευθυνθείς αν αντιμετωπίζεις οποιαδήποτε μορφή έμφυλης βίας;

- Κέντρο Στήριξης Οικογένειας Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, Συμβουλευτική Υποστηρικτική Υπηρεσία Τηλ: 210 3811274, 210 3841536
- Συνήγορος του Πολίτη / Κύκλος Ισότητας των Φύλων, Δ/νση: Χατζηγιάννη Μέξη 5, 115 28 Αθήνα, www.synigoros.gr, Τηλ.: 210 72 89 600
- Κέντρο Γυναικείων μελετών και ερευνών, Διοτίμα, Νίκης 24, Σύνταγμα 2ος οροφος, 2103244380, diotima1@hol.gr
- Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας Τηλ.: 210 9225491, E-mail: info@antiviolence-net.eu

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!!!

- [Τραγούδι για την έμφυλη βία](#)
- [Βίντεο για τον σχολικό εκφοβισμό](#)